

# DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i Administracja  
Pl. Wolności 14, parter, tel. 128-00.  
Adminstr. czynna od g. 9—12 w p.  
Redakcja od godz. 2—3 po poł.



Ceny ogłoszeń: Zwyczajne: 1 kolumna — zł. 100.—; 1/2 kolumny — zł. 50.—; 1/4 kol. — zł. 25; 1/8 kol. — zł. 15. Drobne po 10 gr. za 1 wyraz najmniejsze ogłoszenie zł. 1.—

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.—

Cena egzemplarza zł. 0.30

Nr. 7 (642)

Łódź, dnia 16 lutego 1932 r.

Rok XIV

**Treść numeru:** Planowanie regionalne a ustawodawstwo. — Protokół 1 (VI sesji) posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 28-go stycznia 1932 r. — Kronika Miejska. — Ogłoszenia.

Inż. WACŁAW LEYBERG.

Architekt Oddziału Regulacji Miasta.

## Planowanie regionalne a ustawodawstwo.

Plany regionalne, czyli plany rozbudowy większych połaci kraju, posiadają ogromne znaczenie dla miast, stwarzają bowiem racjonalne podstawy dla ich rozwoju oraz zapewniają uwzględnienie ich potrzeb przy rozbudowie okręgu. Dlatego też planowanie regionalne spotyka się dziś z powszechnym zrozumieniem ze strony samorządów miejskich, a chociaż rozwinęło się na szerszą skalę dopiero w ostatnich latach, obejmuje już blisko czwartą część powierzchni Anglii, olbrzymie tereny Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, ogniskuje się w Niemczech w przeszło dwudziestu ośrodkach. Niemal wszędzie leży ono w rękach zainteresowanych samorządów.

W Polsce planowanie regionalne jest jeszcze w stadium organizacji. Natrafia ono na duże trudności, nie znajdując dostatecznego oparcia w ustawodawstwie. Stan ten powinien jaknajprędzej ulec zmianie. Dla umożliwienia pomyślnego rozwoju planowania regionalnego konieczne jest zapewnienie mu należytych podstaw prawnych. Jest to specjalnie ważne dla miast, jako najbardziej w planowaniu zainteresowanych.

Celem niniejszej pracy jest ustalenie zasadniczych wytycznych, którym powinien odpowiadać sposób unormowania sprawy planowania regionalnego przez ustawodawstwo.

### 1. Zadania planowania regionalnego.

Planowanie regionalne jest jednym z etapów planowania, mającego skierować na właściwe tory rozwój gospodarczy kraju oraz stworzyć podstawy dla racjonalnego zabudowania osiedli.

Pierwszym etapem będzie sporządzenie ogólnego planu gospodarczego dla całego państwa. Wyznaczy on każdej polaci kraju rolę, którą ma spełnić w organizmie państwa, zmierzając do wykorzystania bogactw naturalnych i ustalając w zależności od nich rozmieszczenie ośrodków górnictwa, przemysłu, handlu, rolnictwa i innych gałęzi produkcji. Pozatem ustali on podstawową sieć arteryj komunikacyjnych kraju, a mianowicie głównych linii kolei, dróg lądowych, wodnych i powietrznych.

Dopiero na podstawie planu ogólnopanstwowego będzie można przystąpić do opracowania bardziej szczegółowych planów rozbudowy poszczególnych okręgów kraju, mających odrębny charakter gospodarczy, lub też związanych naturalnymi granicami. Będzie to rzeczą planowania regionalnego. Plan ogólnopanstwowy określi przeznaczenie poszczególnych okręgów z punktu widzenia gospodarki państwowej, — plan regionalny stworzy podstawy racjonalnego rozwoju jednego „regionu” w wyznaczonym kierunku. Plan regionalny ustali przedewszystkiem podział funkcyj obszarów okręgu, wyznaczy położenie większych skupień ludności i środków produkcji, określi granicę pożądanego rozwoju osiedli istniejących, wykluczy z zabudowy obszary, mające być dla nich źródłem wyżywienia i miejscem wypoczynku. Rozbuduje on sieć tranzytowych dróg państwowych, uzupełniając ją arterjami komunikacyjnymi, mającymi służyć potrzebom samego okręgu, zwłaszcza zaś stwarzającymi dogodne połączenia między poszczególnymi osiedlami.

Ustalenie podstaw zabudowy miast i miasteczek, położonych w obrębie regionu, będzie rzeczą ogólnych planów zabudowania. Sprecyzują one przeznaczenie obszarów każdego osiedla, a mianowicie wydziela tereny, przeznaczone na cele przemysłowe i mieszkaniowe, wyodrębnią obszary pod uprawę ogrodniczą, czy rolną, wykluczą z zabudowy tereny, przeznaczone pod parki, lasy i zieleńce, ustalą podział miejscowości według sposobu zabudowania. Wyznaczą one wreszcie sieć głównych arteryj komunikacyjnych osiedla, opartą na szkieletcie arteryj państwowych i regionalnych.

Ogólny plan zabudowania stworzy tylko zasadnicze wytyczne dla zabudowy całego obszaru miasta, lub znacznej jego części. Szczegóły rozwoju poszczególnych dzielnic nie dadzą się zawczasu przewidzieć; przedwcześnie ustalone mogłyby już po kilku latach nie odpowiadać istotnym potrzebom osiedla i w ten sposób wypaczyć naturalny jego rozwój. Dlatego też zabudowa poszczególnych dzielnic powinna odbywać się na podstawie szczegółowych planów zabudowania, sporządzanych w miarę potrzeby dla części miasta, wykazujących tendencję rozbudowy. Dopiero te plany ustalą linie zabudowania, w których mają być wznoszone budynki, oznaczą kształt poszczególnych bloków budowlanych oraz szczegóły ich zabudowy, uzupełnią wreszcie ostatecznie sieć ulic miasta.

Na podstawie szczegółowych planów zabudowania będą sporządzane plany parcelacji terenów na działki budowlane. Ewentualnie poprzedzi je scalenie gruntów rolnych, mające na celu dostosowanie granic posiadłości do kształtu projektowanych bloków budowlanych.

Dopiero teraz można będzie przystąpić do zabudowy otrzymanej drogą parcelacji działki. Plan budowlany jest ostatnim etapem planowania, którego zadaniem jest stworzenie racjonalnych podstaw rozwoju gospodarczego i budowlanego państwa. Wzniesiony na jego podstawie budynek nie tylko będzie odpowiadał wymogom sztuki budowlanej, ale, — dzięki poprzednim etapom planowania, — uczyni zadość względem dobra ogółu mieszkańców osiedla, przyczyni się do spełnienia przez całe miasto roli, która mu jest w okręgu regionalnym wyznaczona, będzie cegiełką w olbrzymim gmachu gospodarczym państwa.

## 2. Brak należytych podstaw prawnych planowania regionalnego.

Im szerszy jest zakres planowania, tem później znajduje ono należyte zrozumienie, tem później krystalizują się jego teoretyczne zasady i otrzymują oparcie w ustawodawstwie.

Najwcześniej rozwinęła się wiedza budowlana, zajmująca się zasadami planowania i wznoszenia poszczególnych budynków, ona też przedewszystkiem znalazła swe odbicie w ustawach.

Konieczność regulowania rozwoju miast przez sporządzanie planów zabudowania znalazła pełne zrozumienie dopiero w końcu ubiegłego wieku, pod wpływem gwałtownego rozrostu miast i całego szeregu trudności z niego wynikłych.

Planowanie regionalne jest jeszcze młodsze, rozwinęło się na szerszą skalę dopiero w ostatnim dziesięcioleciu. Szło ono w poszczególnych krajach często odmiennymi drogami, to też nie wytworzyły się jeszcze jednolite zasady jego przeprowadzania. Podstawy prawne, na których się ono opiera w różnych państwach, są różnorodne i często niedostateczne, dążenie do ich zmiany jest niemal powszechne.

Planowanie ogólnopństwowe, najogólniejsze, jest jednocześnie najmłodsze i nie znalazło jeszcze należytego odbicia w ustawodawstwie.

## 3. Plany regionalne a plany zabudowania.

Polska ustawa budowlana\*), zawierająca przepisy policyjno-budowlane oraz normująca sprawy parcelacji, scalania działek budowlanych i sporządzania planów zabudowania, nie wprowadza pojęcia planu regionalnego, a przewiduje jedynie możliwość sporządzania wspólnego planu zabudowania, — ogólnego lub szczegółowego, — dla kilku sąsiednich osiedli lub ich części (art. 8). Plan taki może okazać się niejednokrotnie konieczny; określenie w ustawie postępowania w takich wypadkach jest słuszne, jednakże nie rozwiązuje zagadnienia planowania regionalnego.

a) **Zakres planów.** Plan regionalny nie jest sumą planów zabudowania sąsiednich terenów, lecz stanowi podstawę dla ich

\*) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 202).

sporządzania. Nie ogranicza się on do obszarów osiedli, lecz rozciąga się na całą przestrzeń okręgu gospodarczego (regjonu), obejmując wielkie połacie niezamieszkałe. Jest przede wszystkim planem gospodarczym, ustalającym przeznaczenie terenów, a więc planem dwuwymiarowym, w przeciwieństwie do planu zabudowania. — trójwymiarowego. „Plany regionalne. — brzmi rezolucja międzynarodowego kongresu urbanistów, odbytego w roku 1924 w Amsterdamie, — nie powinny być jednolitymi planami zabudowania, lecz mają raczej uniemożliwić rozszerzanie planów zabudowania na całe okręgi“. Plan regionalny powinien być znacznie ogólniejszy od planu zabudowania. Art. 10 Ustawy Budowlanej, ustalający, co normują ogólne plany zabudowania, byłby zupełnie niewłaściwą podstawą planowania regionalnego. Zbyt szczegółowe określenie przeznaczenia obszarów okręgów gospodarczych, obejmujących niekiedy tysiące kilometrów kwadratowych, wypaczyłoby charakter planowania, utrudniło i przewlekłoby je, pociągnęłoby za sobą olbrzymie koszty i mogłoby stać się nierealnym i szkodliwym.

b) Uprawnomocnienie planów. Przepisy Ustawy Budowlanej, dotyczące sporządzania planów zabudowania, byłyby i z innych względów niewłaściwą podstawą dla planowania regionalnego. Dla nowoczesnej urbanistyki charakterystyczna jest dążność do nadawania planom takiej formy prawnej, któraby umożliwiła stałe dostosowywanie ich do zmieniających się potrzeb miejscowości. Ponieważ nie można przewidzieć rozwoju osiedla, czy też całego okręgu, na dalszy okres czasu, plany regionalne oraz plany zabudowania stają się często już po kilku latach w swych fragmentach nierealne i nie odpowiadają potrzebom miejscowości, nagananie do nich rozwoju osiedla byłoby wręcz szkodliwe. Dlatego też urbaniści niemieccy stoją na stanowisku, że ogólne plany zabudowania powinny być jedynie obrazem pożądanego rozwoju miejscowości, nieprawomocnym „planem życzeń“, dającym się dostosowywać do zmieniających się okoliczności. Moc obowiązująca miałyby wtedy tylko szczegółowe plany zabudowania, sporządzane w miarę istotnej potrzeby dla tych części osiedla, których tendencje rozwojowe dają się ostatecznie określić i których rozbudowa w danym czasie jest pożądana. Projekty pruskiej ustawy o zabudowie miast z lat 1926 i 1929, przewidujące możność zatwierdzania ogólnych planów zabudowania (Flächenaufteilungspläne) lub ich części, spotkały się z krytyką urbanistów niemieckich oraz z ostrym sprzeciwem samorządów pruskich, obawiających się skrepowania swych poczynań przez prawomocne ogólne plany, tembardziej, że na ich sporządzanie i zatwierdzanie mogłyby wywierać wpływ władze państwowe. Żądania te zostały całkowicie uwzględnione w ostatniej redakcji projektu ramowej ustawy Rzeszy Niemieckiej o zabudowie miast z r. 1931. „Plany gospodarcze“ (Wirtschaftspläne), analogiczne do ogólnych planów zabudowania polskiej Ustawy Budowlanej, nie mogą w myśl tego projektu uzyskać mocy obowiązującej, podlegają rewizji najdalej co 5 lat i mogą być w każdej chwili zmienione. Tereny, uznane w planie gospodarczym za budowlane, mogą być zabudowywane tylko na podstawie prawomocnego szczegółowego planu zabudowania. Przed sporządzeniem planu szczegółowego może być wżbronione wnoszenie jakichkolwiek budynków.

W wypadkach, gdy zachodzi potrzeba zmiany istniejącego planu zabudowania, przysługuje prawo zakazu budowy na okres czteroletni \*).

Łatwość korygowania planów, dostosowywania ich do wymogów czasu, jest jeszcze ważniejsza, jeżeli chodzi o plany regionalne. Obejmują one znacznie większe obszary, których struktura gospodarcza jest bardziej skomplikowana, niż poszczególnych osiedli. Dlatego też jeszcze trudniej byłoby trafnie określić na dalszą metę tendencje rozwojowe całego okręgu gospodarczego, niż jednego osiedla. Ponadto wprowadzanie zmian do planów regionalnych, dotyczących nie jednej gminy, jak plany zabudowania osiedli, lecz całego ich szeregu, jest z natury rzeczy trudniejsze, niż poprawianie planów zabudowania poszczególnych osiedli. Z tych względów powszechnie jest dążenie do nadania planom regionalnym jaknajwiększej elastyczności. W Prusach obowiązujące ustawy nie przewidują planowania regionalnego; plany regionalne jako takie nie otrzymują mocy prawa, jedynie poszczególne ich fragmenty mogą być zatwierdzane jako plany zabudowania na podstawie ustawy z roku 1875 (Fluchtliniengesetz). Omawiany wyżej projekt ustawy ramowej Rzeszy nie zmienia zasadniczo tego stanu rzeczy. Podobnie ma się rzecz w całym Niemczech. Większymi kompetencjami obdarzony jest na podstawie specjalnej ustawy związek regionalny zagłębia Ruhry (Siedlungsverband Ruhrkohlenbezirk), posiadający prawo obowiązującego wyznaczania obszarów, przeznaczonych na główne arterie komunikacyjne oraz na zieleńce. W Anglii mają plany regionalne jedynie charakter doradczy, mogą być fragmentami zatwierdzane przez poszczególne gminy. Dla nadania im pożądanej elastyczności przewidziane jest ustawowo rewidowanie ich co 3—5 lat; ponadto możliwe jest ustalanie w planach dwojakiego rodzaju użytkowania terenów: normalnego oraz dopuszczalnego za specjalnym zezwoleniem. W Ameryce plany regionalne mają z reguły charakter nieobowiązujący, niekiedy sporządzane są nawet nieurzędowo z prywatnej inicjatywy, jak np. w Nowym Yorku (przez fundację Russel-Sage, która na ten cel przeznaczyła 1.200.000 dolarów), w Filadelfji (przez stowarzyszenie prywatno-prawne, kosztem 600.000 dolarów) i w Buffalo (przez izbę handlową, niezależnie od planu oficjalnego).

Polska Ustawa Budowlana przewiduje nadawanie ogólnym planom zabudowania mocy obowiązującej; sporządzanie szczegółowych planów zabudowania dopuszczalne jest w zasadzie tylko na podstawie prawomocnych planów ogólnych. Tego rodzaju postawienie sprawy odbiera ogólnym planom zabudowania elastyczność, o której była wyżej mowa; wszelkie zmiany w prawomocnych planach zabu-

\*) Polska U. B. zezwala jedynie na zawieszenie rozpatrzenia prośby o pozwolenie na budowę na okres najwyżej dwóch lat i to tylko w wypadku, gdy projektowana budowa stoi w sprzeczności z zamierzeniami regulacyjnymi. Ograniczenie okresu zakazu budowy, a więc tem samym przeciągu czasu, w którym plan zabudowania musi być sporządzony i zatwierdzony, do dwóch lat, może paraliżować poczynania regulacyjne samorządów; omawiany wyżej sposób, w jaki ten problem został rozwiązany w projekcie ustawy niemieckiej, wydaje się słuszniejszy. Projekt ten chroni zainteresowane osoby przed nadużywaniem zakazu budowy, nakładając na samorzady obowiązek sporządzenia na wniosek właścicieli odnośnych terenów szczegółowego planu zabudowania, jeżeli warunki miejscowe za tem przemawiają.

dowania, np. w związku ze sporządzaniem szczegółowych planów zabudowania, mogą być dokonywane jedynie w skomplikowanym i uciążliwym trybie, przewidzianym dla pierwszego sporządzenia planu.

Jeżeli chodzi o plan zabudowania jednego osiedla, można tej jego sztywności do pewnego stopnia zaradzić. — np. przez uchwalenie i zatwierdzenie tylko tej części ogólnego planu zabudowania, która obejmuje obszary osiedla istotnie rozbudowujące się, przy jednoczesnym uznaniu pozostałych terenów za niebudowlane w myśl art. 55 Ustawy Budowlanej; pozatem art. 9 Ustawy Budowlanej zezwala na sporządzanie w pewnych wypadkach szczegółowych planów zabudowania bez uprzedniego sporządzenia planu ogólnego. Natomiast nadanie mocy obowiązującej planom regionalnym byłoby zupełnie błędne i w skutkach szkodliwe. Prawomocny plan regionalny mógłby stać się z łatwością plagą dla okręgów, nie rozwijających się zgodnie z jego założeniami.

Nadawanie planom regionalnym mocy obowiązującej, jako planom zabudowania kilku osiedli lub gmin, mogłoby uniemożliwić ich sporządzanie, nakładałoby bowiem na gminy obowiązek udzielania odszkodowań za ewentualne ograniczenie praw własności. Nadanie planowi mocy obowiązującej jest konieczne w zasadzie tylko w tych wypadkach, gdy zachodzi potrzeba wprowadzenia bezwzględ- nego zakazu budowy lub wywłaszczenia terenów w celu umożliwienia realizacji zamierzeń; w takich wypadkach prawo do odszkodowania nie może być kwestjonowane. W tym celu wystarczy jednak uprawnienie jedynie odnośnego fragmentu planu.

Z powyższych względów plany regionalne powinny być w zasadzie nieprawomocne: ustawa powinna przewidywać jedynie możliwość zatwierdzania całego planu, jego części, lub też jego pewnych postanowień (sieć arterij komunikacyjnych, zieleńców i t. p.).

c) Uchwalanie planów. Wreszcie przeciwko traktowaniu planów regionalnych jako planów zabudowania dla kilku osiedli, czy gmin, przemawia wzgląd następujący. Sporządzanie i uchwalanie planów zabudowania osiedli należy do elementarnych praw samorządów. Tak np. w Prusach w myśl obowiązującej obecnie ustawy z roku 1875 plany zabudowania (Fluchtlinienpläne) nie wymagają wogóle zatwierdzenia przez władzę nadzorczą i mogą być kwestjonowane jedynie przez państwową policję budowlaną ze względów bezpieczeństwa publicznego. Pierwszy projekt pruskiej ustawy o zabudowie miast z roku 1925, który wprowadził pojęcie planu ogólnego (Flächenaufteilungsplan), przewidywał jedynie możliwość zgłoszenia przez władzę nadzorczą zastrzeżeń przeciw sporządzonemu planowi. Dopiero pod naciskiem sfer gospodarczych i czynników państwowych przewidziano w następnym projekcie. — z roku 1926. — konieczność zatwierdzania planów zabudowania przez władzę nadzorczą. Spotkało się to z tak ostrym sprzeciwem ze strony samorządów pruskich, że w ostatnim projekcie. — z roku 1929. — przepis ten zniesiono, przewidując jedynie prawo ingerencji władzy nadzorczej w wypadkach, gdy uchwalony plan zabudowania nie czyni zadość potrzebom miejscowości. Ponadto zapewniono osobom zainteresowanym prawo skła-

dania zarzutów. W Stanach Zjednoczonych A. P. sporządzanie i zatwierdzanie planów zabudowania pozostawione jest samorządom. Również i polska Ustawa Budowlana przyznaje gminom prawo sporządzania i uchwalania planów zabudowania, pozostawiając zatwierdzanie ich władzy państwowej. Analogicznie regulują tę sprawę ustawy: francuska i angielska.

Natomiast opracowanie i uchwalenie planu regionalnego, mającego służyć kilku gminom za wspólną podstawę dla sporządzania planów zabudowania poszczególnych osiedli, powinno być przekazane z reguły specjalnej komisji międzykomunalnej, w tym celu powołanej (analogicznie normuje Ustawa Budowlana sposób sporządzania i uchwalania wspólnych planów zabudowania dla kilku osiedli). Plan regionalny ma na celu uzgodnienie zamierzeń regulacyjnych, dotyczących kilku gmin (jak np. prowadzenie głównych arterij komunikacyjnych); uzależnienie go od wszystkich zainteresowanych gmin przez pozostawienie im prawa uchwalenia jego fragmentów, byłoby sprzeczne z celem planu. Gdyby plan regionalny miał charakter planu zabudowania kilku osiedli czy gmin, normowałby również sprawy, mające znaczenie wyłącznie lokalne dla poszczególnych osiedli, sporządzenie i uchwalenie go przez komisję międzykomunalną wkraczałoby w kompetencje samorządów. Dlatego też należy się spodziewać, że przy takim stanie rzeczy gminy odnosiłyby się niechętnie do planowania regionalnego, dopatrując się w niem słuszenie naruszenia swych praw i interesów. Konieczne byłoby wtedy pozostawienie uchwalania fragmentów planu odnośnym gminom, co z wyłuszczonej wyżej względów jest niewskazane.

Tak się rzecz ma w Anglii, gdzie plany regionalne, sporządzane przez specjalne komisje, mają jedynie charakter doradczy i mogą być akceptowane lub zmieniane przez poszczególne gminy. W praktyce okazało się to dużą przeszkodą przy urzeczywistnianiu planów regionalnych (por. Radley, Trudności prawne i praktyczne planowania urbanistycznego i regionalnego w Anglii; sprawozdanie z międzynarodowego kongresu urbanistów w Paryżu w roku 1928, t. I).

Tak więc i z tego względu konieczne jest wprowadzenie do Ustawy Budowlanej pojęcia planu regionalnego, mającego inne zadania i charakter oraz opartego na innych podstawach prawnych, niż ogólne plany zabudowania. Plany regionalne powinny być sporządzane i uchwalane z reguły przez specjalne komisje międzykomunalne w przeciwieństwie do planów zabudowania, sporządzanych i uchwalanych przez poszczególne samorzady.

Wprawdzie ustawy wielu państw opierają planowanie regionalne na zasadach, ustalonych dla ogólnych planów zabudowania, jednakże te ostatnie mają inny charakter, niż ogólne plany zabudowania polskiej Ustawy Budowlanej. Tak np. w projekcie pruskiej ustawy o zabudowie miast oraz ramowej ustawy niemieckiej plan regionalny jest również tylko planem strefowym, analogicznym do polskiego ogólnego planu zabudowania, obejmującym kilka gmin („zwischen-gemeindlicher Flächenaufteilungsplan”), jednakże plan ten normuje znacznie mniej szczegółów, niż ogólny plan zabudowania polskiej Ustawy Budowlanej, nie jest prawomocny, uchwalenie go przez komisję międzykomunalną nie wkracza nadmiernie w kompe-

tencje samorządów. Zastrzeżenia nasze przeciw utożsamianiu planów regionalnych z planami zabudowania byłyby więc w danym wypadku nieistotne.

Angielska ustawa o planowaniu miast przewiduje także rozszerzenie planów zabudowania na obszar kilku gmin, a zakres tych planów odpowiada już bardziej polskiemu ogólnemu planowi zabudowania, jednakże, jak o tym była mowa wyżej, są one elastyczniejsze, poza to uchwalanie ich pozostawione jest poszczególnym gminom. Na braki tego systemu wskazują zresztą sami Anglicy.

Dlatego też opieranie planowania regionalnego na podstawach, ustalonych dla ogólnych planów zabudowania, byłoby możliwe tylko przy zasadniczej zmianie przepisów polskiej Ustawy Budowlanej, dotyczących tych planów.

(Dokończenie nastąpi.)

---

---

## Protokół

### 1 (VI sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 28 stycznia 1952 roku.

Komplet radnych 71.  
Obecnych radnych 55.

Komplet członków Magistratu 11.  
Obecnych członków Magistratu 10.

Posiedzenie otworzył o godz. 21 min. 15 Prezes Rady Miejskiej, inż. J. Holcgreber, w obecności quorum Rady (65 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy: J. Golańskiego i Sz. Milmana, oraz Dyrektora Biura Rady, P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego przewodniczący wygłosił krótkie przemówienie, poświęcone pamięci zmarłego w dniu 24 grudnia r. ub. członka Rady Miejskiej, ś. p. Andrzeja Kalwajtisa.

Członkowie Rady pamięć zmarłego uczcili przez powstanie z miejsc.

#### Przyjęto do wiadomości:

##### 1. Krótkie zapytania wzgl. odpowiedzi:

- a. 1) **r. Pfeifra:** co przedstawiciele Magistratu w Zarządzie tramwajów miejskich uczynili, gdy Dyrekcja, obchodząc prawo, zmieniała warunki pracy w czasie wymówienia.
- 2) **r. Pfeifra:** co Magistrat zamierza zrobić w celu jak najszybszego zlikwidowania strejku na tramwajach miejskich.
- 3) **Wprez. Rapalskiego** w imieniu Magistratu. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o czasie pracy Dyrekcja tramwajów zamierzała wprowadzić już przed rokiem. Nasze stanowisko w Zarządzie było takie, aby zmiany tej nie wprowadzić i dzięki naszemu wpływowi sprawa ta została odłożona do 1 stycznia. Przed 1 stycznia zostaliśmy przegłosowani i wbrew naszemu sprzeciwowi większość Zarządu postanowiła wprowadzić tę zmianę, opierając się na tem, że Ministerstwo Pracy nalega, a oni



muszą ustawę wykonać. 17 stycznia, t. j. w dwa dni po wybuchu strejku odbyło się posiedzenie, na którym domagaliśmy się sprawozdania z poczyniń dotychczasowych i ujawnienia zamierzeń dyrekcji na przyszłość. Przedstawiono nam, że Dyrekcja zamierza wprowadzić nowe warunki pracy, opierając się na tych punktach, które zostały obecnie ogłoszone publicznie.

Wobec takiego stanowiska dyrekcji tramwajów, przedstawiciele miasta w Zarządzie zaprotestowali przeciwko temu i przedstawili swoje propozycje i wnioski, streszczające się w 5-ciu punktach: 1. nie wprowadzać nowych warunków pracy przed 1 kwietnia, 2. zobowiązać dyrekcję do przeprowadzenia pertraktacyj z przedstawicielami związków zawodowych w sprawie warunków pracy w czasie do dnia 1 kwietnia, 3. zgłaszających się do pracy pracowników przyjmować na dotychczasowych warunkach, t. j. na starych warunkach, 4. nie stosować represyj wobec strajkujących pracowników, 5. przedłużenia anulowania okólnika pierwszego i przedłużenia terminu, wzywającego pracowników do powrotu do pracy.

Nie będę Panom przytaczał całej dyskusji, która trwała 5 godziny, zaznaczę tylko, że ponieważ jesteśmy w mniejszości w Zarządzie, zostaliśmy przegłosowani. Przyjęty został wniosek, przedstawiony przez większość, że upoważnia się dyrekcję do postępowania, jak będzie uważała za stosowne. Jak widać, dyrekcja nie skorzystała z prawa danego przez większość, ale nowe warunki chce wprowadzić podczas obecnego strejku. My zgłosiliśmy protest i zażądaliśmy wciągnięcia do protokołu.

A teraz co do drugiego pytania. Magistrat może swoje stanowisko przedstawić tylko na posiedzeniu Zarządu. Na posiedzeniu tem stanowisko nasze nie przeszło, wobec czego jesteśmy bezsilni. Naszem zdaniem inspektor pracy i rząd powinni się tą sprawą zainteresować. Nam oświadczone, że ze stanowiska tego, jakie zajęła, Dyrekcja nie ma zamiaru ustąpić.

- b. 1) **r. inż. Wojewódzkiego** : Zapytuje Magistrat, czy sprawa 2-ch inżynierów Wydziału Kanalizacji i Wodociągów została ostatecznie załatwiona i jeżeli tak, to czy p. Prezydent nie byłby łaskaw nas w tę sprawę wtajemniczyć.
- 2) **Prezydenta Ziemięckiego**, w imieniu Magistratu: Po posiedzeniu Komitetu Budowy Kanalizacji i Wodociągów, na którym przygotowano wniosek w sprawie 2-ch inżynierów tego Wydziału, wypłynęły pewne okoliczności, które zmusiły Magistrat do zarządzenia powtórnego zbadania sprawy. Nie zostało to jeszcze ukończone. Po ukończeniu wynik zostanie przedstawiony Komitetowi Budowy Kanalizacji i Wodociągów, który na podstawie uzupełnionego dochodzenia przedstawi wniosek Magistra-

towi. Wówczas zapadnie uchwała Magistratu i wtedy, jak zobowiązaliśmy się do tego, sprawozdanie będzie przedstawione Radzie Miejskiej.

2. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: Ch. I. Bermiana, ks. D. Kaczyńskiego, I. Lichtensteina, inż. F. Pałaszewskiego, H. Kotlickiej, F. Turskiego i dr. E. Wielińskiego, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.
3. Komunikat Frakcji P. P. S. o desygnowaniu do Komisji Finansowo-Budżetowej r. Jana Pachaly (na miejsce zmarłego r. A. Kałwajtisa).
4. Pismo Magistratu Nr. dz. 3371/31 I A z dnia 12. I. 1932 r. treści następującej:

„W ślad za pismem naszym Nr. 3308/29-IA z dnia 27 listopada 1929 roku komunikujemy, iż w bieżącym sezonie został ukończony częściowy zabruk ul. Kwiecistej na odcinku od ul. Nowo-Kątnej do toru kolejowego; zabrukowanie dalszego odcinka ul. Kwiecistej, t. j. od toru kolejowego do ul. Obywatelskiej, jest bezcelowe, ponieważ brak wiaduktu uniemożliwia przejazd przez tor kolejowy.

Równocześnie zaznaczamy, iż Urząd Gminy Retkinia zabrukował w 1931 roku odcinek wzdłuż toru kolejowego — od końca bruku, wykonanego przez Magistrat, do istniejącego przejazdu przez tor kolejowy — przez co zostały połączone ul. Nowo-Kątna z ul. Obywatelską“.

5. Uchwały Magistratu, treści następującej:

**Nr. 1062 z dnia 12 listopada 1931 roku:**

„Przychylając się — na wniosek Oddziału Prawnego Wydziału Prezydjalnego Nr. 824/31-IC z dnia 12 listopada 1931 roku — do prośby p. M. Hochsztajnowej z dnia 23 września 1931 roku, postanowiono:

1. ustąpić pierwszeństwo hipoteczne dla Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie w stosunku do wpisu, figurującego pod Nr. 3 działu III wykazu hipotecznego nieruchomości łódzkiej Nr. 2619, a stanowiącego, że:

„z chwilą wybudowania przez właściciela posesji Nr. hip. 786-ab przy ul. Zielonej Nr. 15-a budynku na granicy posesji Nr. 786-a przy ul. Zielonej Nr. 15, należącej do Hersza i Małki vel Marji małż. Okuń-Hochstein, ci ostatni zobowiązują się na żądanie Magistratu m. Łodzi przerobić część kwestjonowanego czwartego piętra od strony podwórza na mansardowe zgodnie z planem, zatwierdzonym przez Inspekcję Budowlaną w dniu 18 marca 1924 roku za Nr. 1026/V-24“;

2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

**Nr. 1145 z dnia 10 grudnia 1931 roku:**

„Zgodnie z wnioskiem Wydziału Budownictwa Nr. 9560/31 V z dnia 2 grudnia 1931 roku postanowiono, biorąc pod uwagę konieczność dalszego wykonywania robót budowlanych na mocy wyroków sądowych oraz wyczerpania się przyznanych na ten cel przez Radę Miejską kredytów:

1. powyższyć w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1931/32:
  - a) pozycję aM § 39 działu XII wydatków „Wykonywanie robót budowlanych z wyroków sądowych“ o zł. 225.000.—,
  - b) pozycję i § 8 działu IV wpływów „Za roboty budowlane, wykonywane z wyroków sądowych“ o zł. 225.000.—;
2. wezwać Wydział Finansowy do uwzględnienia postanowień niniejszej uchwały przy opracowywaniu dodatkowego budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1931/32 oraz
3. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

**Nr. 1155 z dnia 10 grudnia 1931 roku:**

„Przychylając się do wniosku Wydziału Zdrowotności Publicznej Nr. 2273/31 VI OS z dnia 9 grudnia 1931 roku, zgłoszonego w wykonaniu uchwały Magistratu Nr. 1134 z dnia 3 grudnia 1931 roku, postanowiono:

1. urządzić w zimie 1931/32 roku bezpłatne tory łyżwiarskie i saneczkowe dla dziatwy publicznych szkół powszechnych w następujących punktach miasta:
  - a) w parku miejskim im. Ks. J. Poniatowskiego,
  - b) w parku miejskim „Źródlika“,
  - c) w parku miejskim Ludowym na Polesiu Konstantynowskiem,
  - d) na placu zabaw przy ul. Abramowskiego Nr. 6,
  - e) na placu zabaw przy zbiegu ulic Daniłowskiego i Perla;
2. pokrywać wszelkie koszty, związane z urządzeniem wyżej wymienionych torów łyżwiarskich i saneczkowych, aż do wysokości zł. 1.000.— z rachunku „awanse na poczet budżetu“;
3. wezwać Wydział Finansowy do uwzględnienia postanowień niniejszej uchwały przy opracowywaniu dodatkowego budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1931/32 oraz
4. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

**Nr. 1177 z dnia 17 grudnia 1931 roku:**

„Po zapoznaniu się z wnioskami Wydziału Opieki Społecznej Nr. 1484/31 IV z dnia 3 listopada oraz Wydziału Zdrowotności Publicznej Nr. 2621/31 VI z dnia 17 listopada 1931 roku postanowiono, traktując kwotę zł. 6.000.—, przyznaną Żydowskiej Gminie Wyznaniowej w Łodzi uchwałą Magistratu Nr. 755 z dnia 27 sierpnia 1931 r., za ryczałtowe wynagrodzenie za chowanie w roku administracyjnym 1931/32 zwłok biednych mieszkańców m. Łodzi, zmarłych w swych mieszkaniach:

1. wyasygnować Żydowskiej Gminie Wyznaniowej w Łodzi z kredytów, przewidzianych w budżetach poszczególnych szpitali miejskich na rok administracyjny 1931/32 na pogrzeby (wydatki — dział XVII §§ 1, 2, 3, 4 i 6 poz. e D) kwotę zł. 5.000.— tytułem ryczałtowego wynagrodzenia za chowanie w roku administracyjnym 1931/32 zwłok biednych mieszkańców m. Łodzi wyznania mojżeszowego, zmarłych w szpitalach miejskich;
2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

**Nr. 15 z dnia 7 stycznia 1952 roku:**

„Zgodnie z wnioskiem Wydziału Budownictwa Nr. 9496/51 V z dnia 22 grudnia 1951 roku postanowiono:

1. podwyższyć w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1951/52:
  - a) pozycję m § 2 działu XV wydatków „Asekuracja — Warsztaty Mechaniczne” o zł. 622.—,
  - b) pozycję a § 2 działu XIII wpływów „Za wykonane roboty budowlane i instalacyjne — Warsztaty Mechaniczne” o zł. 622.—;
2. wezwać Wydział Finansowy do uwzględnienia postanowień niniejszej uchwały przy opracowywaniu dodatkowego budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1951/52;
3. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości”.

**Nr. 21 z dnia 7 stycznia 1952 roku:**

„Przychylając się do wniosku Wydziału Zdrowotności Publicznej Nr. 2872/51 VI z dnia 16 grudnia 1951 roku, postanowiono:

1. podwyższyć w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1951/52 pozycję i P § 26 działu VIII wydatków „Środki lecznicze i dezynfekcyjne ¼ ambulatorjów ogólnych” o złotych 22.085.—;
2. wezwać Wydział Finansowy do uwzględnienia postanowień niniejszej uchwały przy opracowywaniu dodatkowego budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1951/52;
3. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości”.

**Nr. 22 z dnia 7 stycznia 1952 roku:**

„Na wniosek Wydziału Zdrowotności Publicznej Nr. 2898/51 VI z dnia 23 grudnia 1951 roku, postanowiono:

1. poczynić w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1951/52 następujące zmiany:
  - a) zmniejszyć pozycję f B § 26 działu VIII wydatków „Leczenie umysłowo-chorych w szpitalu w Warcie” o zł. 17.500.—,
  - b) podwyższyć pozycję f E § 26 działu VIII wydatków „Zasilki specjalne dla rodzin umysłowo-chorych, przebywających w domu” o zł. 17.500.—;
2. wezwać Wydział Finansowy do uwzględnienia postanowień niniejszej uchwały przy opracowywaniu dodatkowego budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1951/52;
3. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości”.

**Nr. 23 z dnia 7 stycznia 1952 roku:**

„Na wniosek Wydziału Gospodarczego Nr. 3871/51 VII z dnia 31 grudnia 1951 roku, postanowiono:

1. wyasygnować z rachunku zaliczek Zarządu Miejskiego p. S. Eisnerowi, właścicielowi nieruchomości przy ul. Narutowicza Nr. 2 kwotę zł. 280.— tytułem należności za korzystanie przez

Wydział Statystyczny i Plantacyj Miejskich z urzędzeń kanalizacyjnych w latach 1950 i 1951;

2. wezwać Wydział Finansowy do uwzględnienia postanowień niniejszej uchwały przy opracowywaniu dodatkowego budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1951/52;
3. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości”.

**Nr. 27 z dnia 14 stycznia 1952 roku:**

„W związku ze zwolnieniem ze służby miejskiej z dniem 1 stycznia 1952 roku na podstawie uchwały Magistratu Nr. 1191 z dnia 31 grudnia 1951 roku p. Wł. Weisły, głównego kontrolera Wydziału Kanalizacji i Wodociągów, postanowiono na wniosek p. Prezydenta B. Ziemięckiego:

1. powierzyć — na podstawie § 26 statutu organizacyjnego Wydziału Kanalizacji i Wodociągów — sprawowanie kontroli nad działalnością tegoż Wydziału Urzędowi Kontroli Miejskiej na zasadach, wyłuszczonej w obowiązującym regulaminie o sposobie wykonywania kontroli przez tenże Urząd;
2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości”.

**Nr. 28 z dnia 14 stycznia 1952 roku:**

„Na wniosek prezydenta B. Ziemięckiego, postanowiono:

1. powierzyć Urzędowi Kontroli Miejskiej zlustrowania całości działalności Wydziału Kanalizacji i Wodociągów oraz przedłożenie Komitetowi Budowy Kanalizacji i Wodociągów w Łodzi w porozumieniu z przewodniczącym Komitetu, naczelnym inżynierem Wydziału oraz dyrektorem Zarządu Miejskiego wniosku w sprawie reorganizacji tegoż Wydziału i zmiany w związku z tem jego statutu organizacyjnego;
2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości”.
6. Komunikat Prezydium o zgłoszeniu przez Frakcje Socjalistyczne wniosków naley w sprawie
  - a) strajku pracowników tramwajowych,
  - b) obniżenia ceny za prąd elektryczny dla celów oświetleniowych.

**Wybrano:**

**I. Prezydium Rady Miejskiej na rok kalendarzowy 1952:**

- a) na **Prezesa** — inż. Jana Holecgrebera;
- b) na **zastępców Prezesa**: rr. Andrzejaka Edwarda, Kempnera Rafała i dr. Szyfmana Leona;
- c) na **sekretarzy**: rr. Cyrańskiego Adama, Ewalda Gustawa, Feina Marka, Golańskiego Jana, Kowalskiego Stanisława, Lejsa Walerjana i Milmana Szmula.

(Wyboru dokonano przez aklamację).

Przyjęto do wiadomości oświadczenie r. inż. W. Wojewódzkiego, że w głosowaniu nad sprawą powyższą frakcja jego udziału nie brała.

**Uchwalono:****I. W sprawie poboru na rzecz m. Łodzi dodatku do państwowego podatku od energii elektrycznej:**

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 64 z dnia 21 stycznia 1932 roku, postanawia:

1. pobierać na rzecz m. Łodzi, poczynając od dnia 15 stycznia 1932 roku, opierając się na art. 1 p. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1931 roku o państwowym podatku od energii elektrycznej (Dz.U.R.P. Nr. 112, poz. 880), dodatek komunalny do państwowego podatku od energii elektrycznej w wysokości 25% tego podatku;
2. zwolnić od opłaty dodatku komunalnego do państwowego podatku od energii elektrycznej lokatorów jedno- i dwuizbowych mieszkań;
3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

**II. W sprawie ustalenia ceny gazu, dostarczanego przez Gazownię Miejską:**

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 1169 z dnia 17 grudnia 1931 roku, postanawia:

1. ustalić z dniem 1 stycznia 1932 roku cenę gazu, dostarczanego przez Gazownię Miejską, jak następuje:

**a) do użytku domowego:**

|    |  |                               |
|----|--|-------------------------------|
| 1. | przy konsumpcji miesięcznej do 100 mtr. <sup>3</sup> | — 40 gr. za 1 m. <sup>3</sup> |
| 2. | „ „ „ „ 120 „  | — 36 „ „ 1 „                  |
| 3. | „ „ „ „ 150 „  | — 32 „ „ 1 „                  |
| 4. | „ „ „ „ 500 „  | — 29 „ „ 1 „                  |
| 5. | „ „ „ „ 700 „  | — 26 „ „ 1 „                  |
| 6. | „ „ „ „ 1000 „                                       | — 25 „ „ 1 „                  |
| 7. | „ „ „ „ ponad 1000 „                                 | — 20 „ „ 1 „                  |

**b) dla pracowników miejskich:**

|    |  |                               |
|----|--|-------------------------------|
| 1. | przy konsumpcji miesięcznej do 100 mtr. <sup>3</sup> | — 30 gr. za 1 m. <sup>3</sup> |
| 2. | „ „ „ „ ponad 100 „                                  | — 24 „ „ 1 „                  |

**c) dla przemysłu:**

|    |  |                               |
|----|--|-------------------------------|
| 1. | przy konsumpcji miesięcznej do 100 mtr. <sup>3</sup> | — 32 gr. za 1 m. <sup>3</sup> |
| 2. | „ „ „ „ 500 „  | — 29 „ „ 1 „                  |
| 3. | „ „ „ „ 700 „  | — 26 „ „ 1 „                  |
| 4. | „ „ „ „ 1000 „                                       | — 25 „ „ 1 „                  |
| 5. | „ „ „ „ 5000 „                                       | — 20 „ „ 1 „                  |
| 6. | „ „ „ „ ponad 5000 „                                 | — 18 „ „ 1 „                  |

**d) do silników i ogrzewania pomieszczeń:**

|    |   |                               |
|----|---|-------------------------------|
| 1. | przy konsumpcji miesięcznej do 50 mtr. <sup>3</sup> | — 24 gr. za 1 m. <sup>3</sup> |
| 2. | nadwyżka konsumpcji miesięcznej                     | — 18 „ „ 1 „                  |

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

**III. W sprawie przyznania niższym funkcjonariuszom miejskim X, XI i XII stopnia służbowego dodatków specjalnych w wysokości 4—6%:**

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 1188 z dnia 30 grudnia 1931 roku, postanawia:

1. przyznać z dniem 1 kwietnia 1952 roku niższemu funkcjonarjuszom miejskim X, XI i XII stopnia służbowego specjalne dodatki w wysokości:
  - a) dla pracowników XII stopnia służbowego — 6%
  - b) „ „ XI „ „ — 5%
  - c) „ „ X „ „ — 4%miesięcznych poborów służbowych bez dodatku mieszkaniowego;
2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

**IV. W sprawie wprowadzenia pewnych zmian do uchwały Rady Nr. IV z dnia 3 grudnia 1951 roku w sprawie jednorazowego zasiłku zimowego dla robotników sezonowych:**

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 2 z dnia 7 stycznia 1952 roku, postanawia:

1. unieważnić p. 2 uchwały Rady Miejskiej Nr. IV z dnia 3 grudnia 1951 roku;
2. nadać p. 1 uchwały Rady Miejskiej Nr. IV z dnia 3 grudnia 1951 roku następujące brzmienie:

„Przyznać z funduszków miejskich wszystkim robotnikom sezonowym, zatrudnionym przez Wydziały: Budownictwa, Gospodarczy, Plantacyj Miejskich oraz Kanalizacji i Wodociągów, którzy zwolnieni zostali z powodu zakończenia się robót sezonowych, choroby lub powołania do obowiązkowej służby wojskowej, jednorazowy zasiłek zimowy za rok 1951 w wysokości dwudniowego zarobku za każdy przepracowany w tym roku miesiąc“.

- Uwagi:**
- a) Jeżeli ponad liczbę całkowitych miesięcy robotnik sezonowy pozostawał 15 dni w stosunku najmu do Magistratu, to czas ten liczy mu się za cały miesiąc;
  - b) o ile robotnik sezonowy otrzymywał wynagrodzenie według różnych stawek, to przy obliczeniu wysokości zasiłku bierze się za podstawę stawki wynagrodzenia z poszczególnych miesięcy 1951 roku;
  - c) robotników sezonowych Oddziału Drogowego Wydziału Budownictwa, którzy przystąpili do pracy w dniu 3 czerwca 1951 roku, uważać należy za zaangażowanych z dniem 28 maja 1951 roku;
  - d) zasiłek przysługuje również tym robotnikom sezonowym, których po zakończeniu robót sezonowych zatrzymano w pracy do czasu ukończenia przez nich 20-tygodniowego okresu pracy, uprawniającego ich do korzystania z zapomóg ustawowych z Obwodowego Funduszu Bezrobocia w Łodzi;
  - e) prawo do zasiłku nie przysługuje sezonowym pracownikom umysłowym, tym sezonowym pracownikom fizycznym, którzy zatrzymani zostają w pracy na okres zimowy, względnie którzy zaangażowani będą przed upływem trzech miesięcy, licząc od dnia zwolnienia, jak również tym robotnikom sezono-

wym. którzy zwolnieni zostali z innych powodów, nie wymienionych wyżej:

- f) robotnikom sezonowym, zwolnionym z powodu zakończenia sezonu i ponownie zaangażowanym przed upływem 3-ch miesięcy od daty zwolnienia, potrącać należy z zarobków w ratach tygodniowych, nie przekraczających  $\frac{1}{5}$  zarobku, wypłacony im zasiłek w wysokości, obliczonej proporcjonalnie do czasu od dnia ponownego zaangażowania do dnia upływu 3-miesięcznego okresu czasu, licząc od dnia zwolnienia.

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

#### V. W sprawie przyznania pracownikom miejskim jednorazowego zasiłku za rok 1931:

Przyjąć do wiadomości oświadczenie Magistratu, zgłoszone przez Prezydenta B. Ziemięckiego, iż Magistrat dołoży wszelkich starań, ażeby w terminie do dnia 1 kwietnia 1932 roku wypłacić wszystkim pracownikom miejskim jednorazowy zasiłek z funduszków miejskich za rok 1931 w wysokości 15% miesięcznych poborów służbowych oraz że w odpowiednim czasie nie omieszka wystąpić z konkretnym wnioskiem w tej sprawie do Rady Miejskiej.

#### VI. W sprawie zaciągnięcia z Banku Gospodarstwa Krajowego 2-ch pożyczek po zł. 80.000.— na wykończenie drewnianych domów mieszkalnych, wznoszonych na gruntach miejskich w Chojnach i na Mani — I uchwalenie (zgodnie z art. 35 Dekretu o Samorządzie Miejskim, Dz. P. P. P. Nr. 13 z dn. 7. II. 1919 r., poz. 140):

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 38 z dnia 21 stycznia 1932 roku, postanawia:

1. zaciągnąć na rzecz Gminy Miejskiej Łódź z Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie na wykończenie 8 drewnianych domów mieszkalnych, wznoszonych na gruntach miejskich na Mani, przyznaną promesą tegoż Banku L. dz. CK. Bud./Boch. Nr. Reg. G 93 z dnia 20 stycznia 1932 roku krótkoterminową pożyczkę wekslową w wysokości zł. 80.000.— na warunkach, wskazanych w tejże promesie;
2. zabezpieczyć powyższą pożyczkę na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego kaucją w wysokości zł. 104.000.— na pierwszym miejscu hipoteki części nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Siewnej, Bobrowej i Solec Nr. hip. 2500 rep. hip. Nr. 6035, t. j. działki, na której wznoszone są wyżej wspomniane domy mieszkalne po wydzieleniu jej do oddzielnej księgi hipotecznej;
3. zaciągnąć na rzecz Gminy Miejskiej Łódź z Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie na wykończenie 8 drewnianych domów mieszkalnych, wznoszonych na gruntach miejskich w Chojnach, przyznaną promesą tegoż Banku L. dz. CK. Bud./Boch. Nr. Reg. G 93 z dnia 20 stycznia 1932 roku krótkoterminową pożyczkę wekslową w wysokości zł. 80.000.— na warunkach, wskazanych w tejże promesie;



4. zabezpieczyć powyższą pożyczkę na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego kaucją w wysokości zł. 104.000.— na pierwszym miejscu hipoteki części nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Rzgowskiej Nr. hip. „Majątek Chojny AB Nr. 1“, t. j. działki, na której wznoszone są wyżej wspomniane domy mieszkalne po wydzieleniu jej do oddzielnej księgi hipotecznej;
5. ubezpieczyć od ognia wymienione drewniane domy mieszkalne w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych lub innym Towarzystwie, objętem wykazem Banku Gospodarstwa Krajowego, a to zgodnie i na warunkach, zamieszczonych w wyżej wspomnianych promesach;
6. płacić Bankowi Gospodarstwa Krajowego a) odsetki w ratach półrocznych zgóry według stopy, ustalonej każdorazowo przez Ministerstwo Skarbu, a wynoszącej obecnie 6% w stosunku rocznym, oraz b) na amortyzację — po upływie pół roku od daty zupełnego wykończenia budowy — po zł. 8.000 półrocznie od każdej z powyższych pożyczek;
7. upoważnić Magistrat do desygnowania — według swego uznania — dwóch członków swych do podpisania w imieniu Gminy Miejskiej Łódź wszelkich aktów i dokumentów, związanych z zaciągnięciem omawianych wyżej pożyczek;
8. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

W głosowaniu brało udział 65 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednogłośnie.

#### VII. W sprawie ustalenia warunków parcelacji majątku miejskiego Łagiewniki lit. A oraz zatwierdzenia statutu osiedla „Miastolas Łagiewniki“:

Po zreferowaniu sprawy przez sprawozdawcę Komisji Finansowo-Budżetowej, r. J. Golańskiego, oraz przeprowadzeniu dyskusji, w której zabierali głos członkowie Rady Miejskiej: Bialer, Wojewódzki, Pogonowski, Popielawski, Schott, Fein, Rapalski, Praszkiel, Harasz i Kulamowicz — Rada Miejska postanawia

1. wyłonić Komisję, złożoną z 7-miu osób, celem skorygowania projektu parcelacji majątku miejskiego Łagiewniki lit. A oraz złożenia Radzie Miejskiej konkretnych w tej mierze wniosków w terminie 6-tygodniowym;
2. ustalenie składu osobowego Komisji przekazać Konwentowi Senjorów.

#### VIII. W sprawie zaskarżenia do Najwyższego Trybunału Administracyjnego reskryptu, zatwierdzającego z pewnemi zmianami budżet Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1931/32:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 47 z dnia 21 stycznia 1932 roku, postanawia:

1. polecić Oddziałowi Prawnemu Wydziału Prezydjalnego zaskarżenie do Najwyższego Trybunału Administracyjnego nadesłanego przy piśmie Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego D.I.S.F. 2/1 z dnia 28 grudnia 1931 roku reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. S. F. 4846/8 z dnia 18 grudnia 1931 roku, zatwierdzającego z pewnemi zmianami budżet Zarządu m. Łodzi

- na rok administracyjny 1951/52, uchwalony w ostatecznej formie przez Radę Miejską w dniu 8 października 1951 roku;
2. wstrzymać aż do odwołania wypłatę subwencji z funduszków miejskich instytucjom, wskazanym w wyżej wymienionym reskrypcie, zwracając się jednocześnie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego z prośbą o cofnięcie swego zarządzenia w tej sprawie;
  3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

(Dokończenie nastąpi.)

## KRONIKA MIEJSKA.

**O plan zabudowania dzielnicy przy dworcu Łódź-Fabryczna.** Na ostatnim posiedzeniu Magistratu postanowiono ogłosić konkurs na plan zabudowania dzielnicy przy dworcu Łódź-Fabryczna, znajdującej się między ulicami Sienkiewicza, Narutowicza, Wierzbowa i Przejazd. Celem tego konkursu, którego program opracowany został w porozumieniu z Towarzystwem Urbanistów Polskich w Warszawie, jest uzyskanie planu zabudowania wielkomiejskiej dzielnicy przydworcowej.

Za najlepsze prace wyznaczone zostały następujące nagrody: nagroda I — zł. 5.000, nagroda II — zł. 2.000, nagroda III — zł. 1.500 i jeden zakup 1.000 zł.

W skład sądu konkursowego wchodzi pp.: wiceprezydent St. Rapalski, ławnik Antoni Harasz, kierownik Oddziału Regulacji Miasta inż. Władysław Kwapiszewski, inż. Adam Paprocki, inż. arch. Romuald Miller, inż. Jan Neyman, inż. arch. Piotr Brukalski i inż. arch. Paweł Lewy.

**Wystawa Pracy Chałupniczej w Łodzi.** Instytut Spraw Społecznych postanowił zorganizować w Łodzi w czerwcu r.b. Wystawę Pracy Chałupniczej.

W związku z powyższym — Instytut Spraw Społecznych zwrócił

się do Magistratu o delegowanie przedstawicieli do Komitetu Wystawy.

Magistrat, uznając społeczne znaczenie tej Wystawy, postanowił przyznać na ten cel subwencję w wysokości zł. 1.000 i delegował do Łódzkiego Komitetu Wystawy pp.: wiceprezydenta St. Rapalskiego, ławnika Przemysła Smolika i naczelnika Wydziału Statystycznego p. Edwarda Rosseta.

**Uruchomienie Poradni Świadomego Macierzyństwa.** Z dniem 1 marca r. b. uruchomiona zostanie staraniem Wydziału Zdrowotności Publicznej Poradnia Świadomego Macierzyństwa, której zadaniem będzie prowadzenie akcji profilaktycznej.

Poradnia Świadomego Macierzyństwa mieścić się będzie łącznie z Poradnią Przedślubną przy ulicy Gdańskiej Nr. 85.

**Obniżenie opłat za leczenie umysłowo-chorych.** W wyniku przeprowadzonych pertraktacji — Magistrat uzyskał obniżenie stawek opłat za leczenie umysłowo-chorych mieszkańców-łódzian w szpitalu psychiatrycznym w Kocborowie. Zniżka ta wynosi około 15 procent dotychczasowych stawek ze złotych 4,75 do zł. 4,15 dziennie.

**Kontrola sanitarna piekarń.** Z dniem 1 lutego r. b. uruchomione zostały komisje sanitarne dla kontroli piekarń w czasie pracy nocnej. Kontrola taka przyczyni się do poprawy stanu sanitarnego piekarń.

**Przeniesienie biur Urzędu Zasiłkowego.** Z dniem 10 lutego r. b.

biura Urzędu Zasiłkowego, a mianowicie Biuro Obwodowe, mieszczące się dotychczas przy ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich Nr. 32 oraz Centralne Biuro, mieszczące się przy ul. Pustej Nr. 13 — zostały przeniesione do lokalu przy ul. Żeromskiego Nr. 44.

### OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z dnia 28 stycznia 1932 roku, powziętą na podstawie art. 1 p. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1931 roku o państwowym podatku od energii elektrycznej (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 880), poczynając od dnia 15 stycznia 1932 roku pobierany będzie na rzecz m. Łodzi

**dodatek komunalny do państwowego podatku od energii elektrycznej w wysokości 25% tego podatku.**

Wolni od opłaty dodatku komunalnego do państwowego podatku od energii elektrycznej są lokatorzy mieszkań jedno i dwuizbowych.

W myśl art. 4 p. 1 cytowanej wyżej ustawy dodatek komunalny obliczany i pobierany będzie przez sprzedawców energii elektrycznej łącznie z podatkiem państwowym.

Łódź, dnia 10 lutego 1932 roku.

MAGISTRAT m. ŁODZI  
Prezydent (—) B. Ziemięcki.

Przewodniczący Wydziału Podatkowego w z. (—) E Richter.

### KONKURS

**na opracowanie planu zabudowania dzielnicy przy dworcu kolejowym Łódź-Fabryczna w Łodzi.**

Magistrat m. Łodzi ogłasza za pośrednictwem Towarzystwa Urbanistów Polskich w Warszawie konkurs na plan zabudowania części miasta przy dworcu osobowym Łódź-Fabryczna, zawartej pomiędzy ulicami: Sienkiewicza, Narutowicza, Wierzbową i Przejazd.

Za względnie najlepsze prace wyznacza się nagrody:

|             |           |
|-------------|-----------|
| I nagroda   | 3.000 zł. |
| II „        | 2.000 „   |
| III „       | 1.500 „   |
| jeden zakup | 1.000 „   |

Termin nadsyłania prac upływa z dniem 8 kwietnia 1932 roku można w Warszawie — Wydział Archit., ul. Koszykowa 55 (szatnia), o godz. 18-ej. Program i warunki wraz z odbitkami planów otrzymać w Łodzi — Magistrat m. Łodzi, Wydział Budownictwa, w godzinach urzędowych.

Za komplet odbitek pobierana będzie opłata 20 zł., która to kwota zwracana będzie składającym pracę na konkurs.

Łódź, dnia 13 lutego 1932 roku.

Magistrat m. Łodzi.

## OGŁOSZENIE.

Zaginęła legitymacja dorożkarska i książeczka tożsamości konia., wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi, na imię: Malickiego Stefana, zam. w Łodzi przy ul. 11 Listopada 11/15.

## PRZYMUSOWE LICYTACJE

Magistrat podaje niniejszem do wiadomości, że w dn. 23, 24, 25 i 26 lutego 1952 r. odbędą się przymusowe licytacje u niżej wymienionych osób na pokrycie zaległych podatków względnie opłat, a mianowicie:

W DNIU 23 LUTEGO 1952 R., POMIĘDZY GODZ. 9 RANO a 4 PO POŁUDNIU:

## Podatek od nieruchomości, placów budowlanych i umów:

- |  |   |
|--|---|
| 1. Brajtsztajn Sz., Śródmiejska 21, meble                    | 12. Maliniak Ch., Zakątna 15, fortepian i meble                 |
| 2. Balicki L., Borysza 22, patefon i meble                   | 13. Magaranik L., Śródmiejska 18, meble                         |
| 3. Flöter R., Składowa 26, maszyna do szycia i meble         | 14. Paszczyńska Br., Żeromskiego 68, meble                      |
| 4. Grynszpan A., Pomorska 19, maszyna do szycia i meble      | 15. Stoiński J., Krakowska 42, maszyna do szycia, radjo, meble. |
| 5. Hammer T., Drewnowska 42, maszyna do szycia i meble       | 16. Strattau I. M., Kilińskiego 60, meble                       |
| 6. Holegreber J. i H., Zawiszy 18, maszyna do szycia i meble | 17. Suwalska W., Lutomińska 172, meble                          |
| 7. Jordan J., Bałucki Rynek 8, meble                         | 18. Sobieraj I., Brzeska 18, meble                              |
| 8. Kuciński T., Brzezińska 72, maszyna do szycia i meble     | 19. Stow. Śpiew. Św. Trójcy w Łodzi, 11 Listopada 4, fortepian  |
| 9. Kaszyński St., Spacerowa 6, maszyna do szycia i meble     | 20. Taub Ch. S., Cegielniana 21, dywan, samowar i meble         |
| 10. Krakowska Marja, Pomorska 69, pianino                    | 21. Urbaniak A., Narutowicza 10, maszyna do szycia i meble      |
| 11. Malski M., Leśna 4, otomana                              | 22. Wenske F., Targowa 15, pianino i meble                      |
|  | 23. Zrzeszenie Żydów Ortodoksów, Narutowicza 27, meble          |

W DNIU 24 LUTEGO 1952 R., POMIĘDZY GODZ. 9 RANO a 4 PO POŁUDNIU:

## Opłaty na rzecz Funduszu Bezrobocia:

- |   |  |
|---|--|
| 24. Cohn J., Pomorska 67, meble                     | 26. Kerger i S-ka, Hipoteczna 15, 2 krosna tkackie |
| 25. Hausler B-cia, Hipoteczna 15, 10 tysięcy cegieł | 27. Kozulski K., Żytunia 5, meble                  |

## Zlecenia różne:

- |   |  |
|---|--|
| 28. Kasprzak St., Szopena 22, maszyna do pisania i kanapa | 30. Ostrowiecki A. J., Zgierska 45/45, zegar stojący |
| 29. Niewiadomski Fr., Okopowa 7, meble                    |  |

## Opłata za prawo jazdy po mieście:

- |   |  |
|---|--|
| <p>51. Aleksandrak J., Długosza 5, meble<br/>52. Drzewiecki Sz., 11-go Listopada 17, meble<br/>53. Figur F., Dolno-Wschodnia 6, meble<br/>54. Hausler B-cia, Hipoteczna 15, 10.000 cegieł<br/>55. Kolski J., Cymera 15, meble</p> | <p>56. Majer R., Widok 7, 5 worków mąki żytniej<br/>57. Mentzel C., Zgierska 162, meble<br/>58. Pietrzak J., Żeromskiego 2, 50 korcy węgla<br/>59. Rubinsztajn P., 11-go Listopada 42, meble<br/>40. Terkeltop H., Krzyżowa 8, meble</p> |
|---|--|

## Podatek od przedmiotów zbytku:

41. Heincel R., Zgierska 121, radio-aparat

## Podatek lokalowy:

- |  |  |
|--|--|
| <p>42. Baum B., Nowomiejska 51, meble<br/>43. Berkensztadt J., Nowomiejska 18, zegar gdański<br/>44. Blajbruder Sz., Fajfra 16, meble<br/>45. Brott P., Brzezińska 19, meble<br/>46. Bass E., Brzezińska 15, meble, telefon<br/>47. Berliński M., Brzezińska 5, meble<br/>48. Blaumsztajn A., Fajfra 14, meble<br/>49. Blumenfeld A., 11-go Listopada 15, 2 szafy do rzeczy<br/>50. Borsztajn P., 11-go Listopada 77, pianino<br/>51. Berger M., 11-go Listopada 59, telefon, biurko<br/>52. Berkowicz A., 11-go Listopada 56, meble<br/>53. Bude H., 11-go Listopada 28, meble<br/>54. Bialek J., 11-go Listopada 24, szafa<br/>55. Bassin R., 11-go Listopada 58, meble<br/>56. Biderman H., 11-go Listopada 45, garderoba<br/>57. Cweigerberg I., Podrzeczna 2, meble<br/>58. Cyncynatus Ch., Łagiewnicka 27, meble<br/>59. Cycanowicz B., St. Rynek 12, 2 worki śliwek, herbata<br/>60. Cukier E., 11-go Listopada 54, meble<br/>61. Chorn Ch., 11-go Listopada 50, meble<br/>62. Dąb J., Podrzeczna 8, meble<br/>63. Dudelczyk A., Nowomiejska 27, wagi, piece, maszyny do mięsa, wyży-maczki</p> | <p>64. Durczyński W., Brzezińska 5, urządzenie sklepowe<br/>65. Dawins A., 11-go Listopada 40, meble<br/>66. Fogel L., Fajfra 26, meble<br/>67. Frajdenrajch Sz., Fajfra 24, meble<br/>68. Flamenbaum N., Dolna 14, meble<br/>69. Frenkiel P., Brzezińska 11, garderoba<br/>70. Frydman N., St. Rynek 15, meble<br/>71. Faktor I., Śródmiejska 59, meble, maszyna kuśnierska<br/>72. Flaks R. i Lipka M., 11-go Listopada Nr. 46, meble<br/>73. Fiszman A. J., 11-go Listopada 28, meble<br/>74. Frenkel M., 11-go Listopada 19, meble<br/>75. Grinbaum J., Podrzeczna 2, meble<br/>76. Głuchy M., Nowomiejska 28, meble<br/>77. Goldreich S., Drewnowska 15, meble<br/>78. Gilberg A., Młynarska 5, meble<br/>79. Goldberg Ch., Drewnowska 21, meble, maszyna do szycia<br/>80. Gebstajn S., Brzezińska 17, meble<br/>81. Generowicz S., Brzezińska 17, meble<br/>82. Gliksman Sz., Brzezińska 20, meble<br/>83. Grzesz L., Limanowskiego 15, meble<br/>84. Grylak B., Śródmiejska 68, tremo<br/>85. Goldman D., 11-go Listopada 14, meble<br/>86. Glanc J., 11-go Listopada 11/15, fortepian<br/>87. Herszlikowicz M., Podrzeczna 8, meble<br/>88. Harsztark Sz., Północna 1/5, meble, maszyna do szycia</p> |
|--|--|

89. Hercberg M., Fajfra 7, meble  
 90. Hochman P., Brzezińska 7, meble, maszyna do szycia  
 91. Hochberg A. J., Zgierska 50, 2 szafy, trajberka  
 92. Haber H. L., 11-go Listopada 69, meble, dywan  
 93. Hartsztark J., 11-go Listopada 25, meble  
 94. Hermans A., 11-go Listopada 17, meble, 20 worków mąki  
 95. Ikka D., 11-go Listopada 65, meble  
 96. Frydman Ch., Limanowskiego 15, meble  
 97. Jeleń J., Północna 4, pralki, ramy  
 98. Jamnik B., Nowomiejska 19, meble  
 99. Jakubowski E., 11-go Listopada 86, sztukaterja  
 100. Jeleń F. Ł., 11-go Listopada 25, meble, maszyna do szycia  
 101. Joskowicz M., 11-go Listopada 24, meble  
 102. Kaufman J., Nowomiejska 4, meble  
 103. Kirsz D. I., Podrzeczna 12, meble  
 104. Krauze G., Piotrkowska 24, jedwab  
 105. Kolska P., Pl. Wolności 6, meble, maszyna do szycia  
 106. Karp I., Nowomiejska 28, 100 kapełuszy  
 107. Knafp S., Drewnowska 11, meble  
 108. Kalman Z., St. Rynek 4, meble  
 109. Król A., Drewnowska 21, meble  
 110. Kozłowski A., Drewnowska 21, meble  
 111. Krakowski M., Brzezińska 5, meble, maszyna do szycia  
 112. Kolski 11-go Listopada 18, meble  
 113. Kryszek M., Śródmiejska 61, meble  
 114. Kon J., 11-go Listopada 18, zegar  
 115. Kulisz E., 11-go Listopada 19, meble  
 116. Kutas B., 11-go Listopada 12, meble  
 117. Kapelusznik R., 11-go Listopada Nr.11/15, meble, maszyna do szycia  
 118. Krajcer H., 11-go Listopada 50, meble  
 119. Kiurus D., 11-go Listopada 45, meble, maszyna szteperska  
 120. Lipszyc P., Nowomiejska 26, pończochy  
 121. Lang A., Zgierska 58, mąka  
 122. Lewin A., Drewnowska 19, meble  
 123. Lindersztern Z. W., Drewnowska 17, meble  
 124. Lewinson B., Śródmiejska 75, meble  
 125. Milich E., Pl. Wolności 11, meble  
 126. Milker E., Pl. Wolności 5, 4 wanny  
 127. Mondrowicz H., Zgierska 58, papierosy  
 128. Mine M., Zgierska 48, meble  
 129. Majewski F., 11-go Listopada 19, meble, maszyna do szycia  
 130. Neufeld A., Nowomiejska 15,  
 131. Ofman Ch., Śródmiejska 59, garderoba  
 132. Pacanowski J., Nowomiejska 11, garderoba  
 133. Praszquier J. M., Nowomiejska 26, pończochy  
 134. Pakuła J., Dolna 6, garderoba  
 135. Połaniewski N., Fajfra 15, meble  
 136. Pietrykowski A., Dolna 4, meble  
 137. Pajs G., Drewnowska 21, meble  
 138. Plotek Ch., Zgierska 65, meble, szproty, czekolada  
 139. Pudłowski Ch., Zgierska 50, meble  
 140. Pacanowski Sz., Śródmiejska 75, artykuły spożywcze  
 141. Pacanowska D., Śródmiejska 69, meble, artykuły spożywcze  
 142. Pająk H., 11-go Listopada 46, piec do wanny  
 143. Rajter J., Podrzeczna 7, meble  
 144. Rozenbaum R., Drewnowska 25, meble  
 145. Rozen Sz. M., Zgierska 76, meble, maszyna do szycia  
 146. Rubinsztajn L., 11-go Listopada 25, meble  
 147. Rozentel H., 11-go Listopada 19, pomocnik-kredens  
 148. Rorman A. J., 11-go Listopada 46, meble  
 149. Rotsztajn St., 11-go Listopada 58, 2 szafy  
 150. Radzikowski J., 11-go Listopada 55, meble  
 151. Rorman t., 11-go Listopada 46, meble  
 152. Sochaczewski H., Podrzeczna 2, meble

- |   |   |
|---|---|
| 153. Szysio B. K., Nowomiejska 11, garderoba                  | 169. Terkeltaub J., Brzezińska 4, meble                         |
| 154. Sieradzki H., Nowomiejska 29, meble                      | 170. Taubman Ch., Łagiewnicka 27, meble                         |
| 155. Szajnrok Ch., Nowomiejska 6, meble, maszyna do szycia    | 171. Tyszel G., 11-go Listopada 59, meble                       |
| 156. Skórka E., DREWNOWSKA 19, garderoba                      | 172. Urbański Fr., Śródmiejska 75, garderoba                    |
| 157. Szmulewicz M., Fajfra 11, meble, maszyna do szycia       | 175. Warszawiak S. Nad Łódką 5/5, wiadra, wanienki              |
| 158. Sztrumpf C. L., Zgierska 40, masło, sardynki             | 174. Wakrauch I., DREWNOWSKA 19, meble                          |
| 159. Satt M., Brzezińska 21, meble                            | 175. Wójcik Fr., Zgierska 74, meble                             |
| 160. Sternfeld W., Śródmiejska 71, meble                      | 176. Winograd L., Śródmiejska 67, meble, maszyna do szycia      |
| 161. Srebrny J., Śródmiejska 61, meble                        | 177. Wizner M., 11-go Listopada 18, kredens                     |
| 162. Spodenkiewicz A., 11-go Listopada Nr. 26, koszule męskie | 178. Wolrauch E., 11-go Listopada 54, szafa                     |
| 163. Szpiro B., 11-go Listopada 25, meble                     | 179. Wajnberg S., 11-go Listopada 45, meble                     |
| 164. Sendowski B., Pomorska 25, kredens                       | 180. Zylberberg A., Limanowskiego 117, meble                    |
| 165. Szczerzowski N., 11-go Listopada Nr. 59, meble           | 181. Zalcensztajn H., Zgierska 56, meble                        |
| 166. Szwalbe A., 11-go Listopada 52, meble                    | 182. Zylberberg A., Limanowskiego 117, meble, 10 klg. czekolady |
| 167. Szeps I., 11-go Listopada 49, meble                      | 185. Zyngier D., Śródmiejska 67, meble, 40 korey węgla          |
| 168. Szaladajewski J., 11-go Listopada Nr. 42, toaleta        |   |

W DNIU 25 LUTEGO 1952 R., POMIĘDZY GODZ. 9 RANO a 4 PO POŁUDNIU:

**Opłaty na rzecz Funduszu Bezrobocia:**

- |  |   |
|--|---|
| 184. Em-ge-ko, Gdańska 77, maszyna do pisania                      | 191. Okólnik L., Cegielniana 5, meble   |
| 185. Gurtowski M., Traugutta 11, meble                             | 192. Poznański A., Sienkiewicza 5/5, urządzenie biurowe i waga                |
| 186. Goldberg Sz., Kilińskiego 87, krosno angielskie               | 195. Rozenbert T., Gdańska 59, meble  |
| 187. Herszman L., Narutowicza 52, 5 stolików z marmurowymi płytami | 194. Rozenfeld i Opatowski, Gdańska Nr. 158, szafa i waga dzies. z ciężarkami |
| 188. Kon M., Wierzbowa 15, maszyna do pisania i biurko             | 195. Stakowski E., Narutowicza 52, 5 stolików z płytami marmurowymi           |
| 189. Laskowscy B-cia, Piotrkowska 101, maszyna do pisania          | 196. Thiele i Scheel, Al. I Maja 14, urządzenie biurowe                       |
| 190. Makower M., Piłsudskiego 57, kredens                          |   |

**Opłaty na rzecz Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków:**

- |   |  |
|---|--|
| 197. „Asco“ Sp. z o. o., Śródmiejska 22, urządzenie biurowe | 201. Kacenenelbogen M., Śródmiejska 51, meble                      |
| 198. „Cotton Company Sp.“, Cegielniana Nr. 10, materiały    | 202. Manet M. „Poltex“, Śródmiejska 5, maszyna do pisania i biurko |
| 199. Fial J., 28 p. Strzel. Kan. 42, kasa ogniotrwała       | 205. Rozner J. Piotrkowska 98, maszyna do pisania                  |
| 200. Goldner Fr., Południowa 52, kasa ogniotrwała           | 204. Rotberg B-cia Piotrkowska 51, 4 szt. rypsu                    |

- |                                       |  |
|---------------------------------------|--|
| 205. Rorman I., Magistracka 20, meble | 207. Rozner B-cia, Lipowa 59, maszyna do pisania |
| 206. Reit J., Gdańska 70, szafa       | 208. Weber A., Żeromskiego 46, pianino           |

**Zlecenia różne:**

- |   |                                       |
|---|---------------------------------------|
| 209. Rozner B-cia, Lipowa 59, maszyna do pisania, biurko, deski sosnowe | 210. Szota J., Cegielniana 104, meble |
|   | 211. Wysocki S. Cegielniana 44, meble |

**Opłaty na rzecz Wydziału Kanalizacji i Wodociągów:**

- |  |   |
|--|---|
| 212. Einer J., Narutowicza 6, urządzenie biurowe | 215. Lipnowski Ch. L., Sienkiewicza 6, kredens i pomocnik |
|--|---|

**Opłata za prawo jazdy po mieście:**

- |  |   |
|--|---|
| 214. Grabowski L., Przejazd 69, zegar gdański        | 218. Rozenweig A., Zachodnia 65, garderoba          |
| 215. Hilszer M., Zakątna 68, kredens pokojowy        | 219. Szwarec A., Przejazd 90, 80 korcy węgla        |
| 216. Nowak B., Rokicińska 22, meble                  | 220. Tesche E., Piotrkowska 175, maszyna do pisania |
| 217. Raschig A., Sienkiewicza 70, maszyna do pisania |   |

**Składka na rzecz Gminy Żydowskiej:**

- |  |  |
|--|--|
| 221. Benedykt B., Cegielniana 20, kredens pokojowy | 228. Markusfeld W., Cegielniana 89, zegar gdański      |
| 222. Dobrecki S., Śródmiejska 11, meble            | 229. Przygórski M., Skwerowa 1, pianino                |
| 225. Finkielsztajn H., Cegielniana 18, biurko      | 230. Pikielna S., Śródmiejska 9, kredens pokojowy      |
| 224. Fiszer D., Śródmiejska 7, meble               | 231. Rozenberg M., Cegielniana 14, kasa ogniotrwała    |
| 225. Grynoch B., Kopernika 4, meble                | 232. Torończyk A., Cegielniana 14, meble               |
| 226. Klajnplac H., Cegielniana 6, garderoba jasna  | 233. Wielgowski Sz., 11-go Listopada 2, 2 pałta męskie |
| 227. Menkes L., Narutowicza 55, meble              |  |

**Podatek od lokali za rok 1924-25:**

234. Lichtenberg G., Piotrkowska 64, kredens pokojowy

**Podatek od zbytku mieszkaniowego:**

- |                                  |  |
|----------------------------------|--|
| 235. Boms N., Przejazd 40, meble | 236. Grossman W., Piotrkowska 56, maszyna do pisania |
|----------------------------------|--|

**Podatek od przedmiotów zbytku:**

- |  |   |
|--|---|
| 237. Grossman W., Piotrkowska 56, maszyna do pisania | 238. Kasman J., Andrzeja 46, kredens pokojowy |
|--|---|

**Podatek lokalowy:**

- |   |   |
|---|---|
| 239. Abe H., Pl. Wolności 6, meble, 10 pałt dziecińczych    | 241. Auerbach E., Południowa 11, meble, maszyna do szycia, kasa ogniotrwała |
| 240. Ajzenbach M., Cegielniana 17, szafa, maszyna do szycia | 242. Arczewski A., Przejazd 86, meble                                       |
|   | 245. Aronowicz A., Piotrkowska 62, meble, 2 opony                           |



244. Brzeziński J., Cegielniana 10, meble  
 245. Ber I., Południowa 6, meble  
 246. Brand B., Narutowicza 56, garderoba  
 247. Bendzel A., Narutowicza 51, meble, artykuły spożywcze  
 248. Boms N., Przejazd 40, meble  
 249. Bryndza Wł., Narutowicza 49, meble  
 250. Bunin Ch., Al. Kościuszki 29, kredens pokojowy  
 251. Burakowski M., Piotrkowska 57, żyrandole elektryczne  
 252. Biderman M., Piotrkowska 45, meble  
 255. Bornsztajn I., Piotrkowska 114, kredens pokojowy  
 254. Cały A., Cegielniana 25, 2 szafy do rzeczy  
 255. Cybuch L. J., Przejazd 49, meble, maszyna do szycia  
 256. Choroszcz Ch., Piotrkowska 42, meble  
 257. Czaśniak I., Andrzeja 58, meble  
 258. Chałoński L., Piotrkowska 79, meble  
 259. Chmielewski M., Piotrkowska 69, meble  
 260. Cielecki W., Piotrkowska 68, łózka, wózki, kasa ogniotrwała  
 261. Engelke J. L., Kilińskiego 108, meble  
 262. Erlich A., Przejazd 49, 2 lustra  
 265. Engelman Ch., Przejazd 56, meble  
 264. Ejbuzyc I. M., Piotrkowska 50, 16 stolików małych  
 265. Frajnd Sz., Cegielniana 22, kredens pokojowy  
 266. Frenkiel H., N.-Targowa 14, meble  
 267. Frogel H., Główna 67, meble  
 268. Feder M., Kilińskiego 126, meble  
 269. Finkelsztajn G., Kilińskiego 120, meble, maszyna do szycia  
 270. Finkelsztajn D., Kilińskiego 45, meble, maszyna do szycia  
 271. Fajngold I. A., Kościuszki 1, maszyna do pisania  
 272. Frenkiel J., Al. Kościuszki 52, pianino  
 275. Feliks A., Piotrkowska 57, kredens  
 274. Frenkiel S., Piotrkowska 47, szafa do rzeczy  
 275. Finkelsztajn J., Piotrkowska 62, meble  
 276. Frommer M., Piotrkowska 61, kredens  
 277. Frajlich B., Piotrkowska 101, maszyna do pisania  
 278. Frymer J., Piotrkowska 75, pończochy  
 279. Frymer J., Piotrkowska 75, palta dzieciinne  
 280. Fogel S., Piotrkowska 71, meble  
 281. Frydrych Sz., Piotrkowska 66, kredens stolowy  
 282. Goldenbrg A., Cegielniana 6, meble  
 285. Gutman P., Południowa 16, meble, kasa ogniotrwała  
 284. Geldner Tow. Akc., Południowa Nr. 52/54, kasa ogniotrwała  
 285. Goldberg H., Przejazd 84, garderoba  
 286. Grynblat S., Narutowicza 51, meble, maszyna do szycia  
 287. Grosman J., Narutowicza 51, meble  
 288. Grossman L., Andrzeja 55, maszyna do szycia i patefon  
 289. Gramber M., Andrzeja 22/24, meble  
 290. Grosman Sz., Gdańska 40, kredens  
 291. Goliński M., Piotrkowska 41, meble  
 292. Gordon J., Andrzeja 58, kredens pokojowy  
 295. Grosman M., Piotrkowska 56, kasa ogniotrwała i maszyna do pisania  
 294. Goldberg A., Piotrkowska 54, meble  
 295. Grosskopf M., Piotrkowska 46, meble  
 296. Gelbard R., Piotrkowska 107, pianino  
 297. Gelbard H., Piotrkowska 82, szafa do rzeczy  
 298. Gutman S., Piotrkowska 75, 5 garniturów męskich do wyboru  
 299. Gotlieb I., Piotrkowska 117, zegar gdański  
 500. Glazer N., Piotrkowska 116, meble, wyżymaczka, firanki  
 501. Herszberg Ch., Cegielniana 25, kredens  
 502. Herman D., Piotrkowska 55, meble  
 505. Herszkowicz N., Piotrkowska 89, kredens  
 504. „Jelinowicz H. i Glass“, Piotrkowska 27, meble  
 505. Jakubowicz J., Piotrkowska 58, meble, maszyna do szycia

306. Kuczyński L., Piotrkowska 14, meble
307. Krontylber J., Cegielniana 10/12, kredens pokojowy
308. Kurebard H., Cegielniana 58, zegar gdański
309. Krauze G., Piotrkowska 24, 40 mtr. sztucznego jedwabiu
310. Kron L., Południowa 58, meble, pafefon
311. Klörenberg M., Południowa 58, kredens pokojowy
312. Kacenenbogen Sz., Kilińskiego Nr. 120, meble, 2 bufety
313. Kilman Sz., Piotrkowska 55, meble
314. Kabakow J., Piotrkowska 64, meble
315. Król J., Piotrkowska 99, meble
316. Lichtensztajn M., Południowa 20, meble
317. Landau R., Nowomiejska 4, meble
318. Landner N., Nowo-Targowa 12, meble
319. Lasocki P., Al. Kościuszki 11, fortepian
320. Lewenberg A., Piotrkowska 51, kredens pokojowy
321. Librach J., Piotrkowska 46, kredens pokojowy
322. Lichtenberg B., Piotrkowska 64, meble, dywan
323. Landau R., Piotrkowska 66, meble, pianino, maszyna do szycia
324. Lenkiński Sz., Piotrkowska 107, meble
325. Lewkowicz A., Piotrkowska 89, kasa ogniotrwała
326. Lwów J., Gdańska 81, meble, kasa ogniotrwała
327. „Labor“ F-ma, Piotrkowska 85, maszyna do pisania, biurka i stoły
328. Lehman L., Piotrkowska 79, meble
329. Landau Ch., Piotrkowska 66, meble, maszyna do szycia
330. Laks M., Piotrkowska 64, meble
331. Łapiński F., Gdańska 87, kredens
332. Milker M., Piotrkowska 15, maszyna do pisania
333. Marjanka S., Północna 7, maszyna do szycia, szafa
334. Miedziński I., Przejazd Nr. 86, meble
335. Mihle O., Przejazd Nr. 20, pianino, meble
336. Miller J., Nawrot Nr. 43, 2 bilardy
337. Miodownik B., Andrzeją Nr. 29, meble, maszyna do szycia
338. Mańczyk D., Piotrkowska 57, meble
339. Moszkowicz N., Piotrkowska 57, kredens
340. Marjańczyk E., Piotrkowska 29, meble
341. Mittler A., Piotrkowska 46, 500 szt. książek
342. Mirtenbaum M., Piotrkowska 69, 50 mtr. chodnika
343. Nasanowicz N., Narutowicza 29, 4 lustra
344. Ogórkiewicz R., Przejazd Nr. 40, meble
345. Piła M., Południowa 20, meble
346. Perle J., Południowa 58, kredens
347. Pomp M., Sienkiewicza Nr. 59, meble
348. Piotrowski J., Przejazd Nr. 55, meble
349. Przytycki Ch., Piotrkowska 79, obuwie
350. Pruszycki M., Piotrkowska 79, obuwie
351. Precel B., Piotrkowska 66, meble
352. Rubin J., Południowa 15, meble
353. Rozenszrauch D., Narutowicza Nr. 56, biurko
354. Raszkowski Br., Przejazd Nr. 20, meble
355. Rozenweig Sz., Narutowicza 51, meble, waga
356. Rogoziński M., Piotrkowska 42, meble
357. Ryszelewski M., Piotrkowska 57, kredens
358. Rubinsztajn D., Narutowicza 6, meble
359. Rajtberger A., Piotrkowska 125, kredens
360. Różański N., Piotrkowska 117, meble
361. Romiszewski W., Piotrkowska 116, 5 szt. łóżek
362. Szpiro M., Piotrkowska 14, lustro, 50 szt. kapeluszy
363. Szttern J., Cegielniana 57, kredens
364. Salamonowicz H., Południowa 20, meble
365. Szulzinger S., N.-Targowa 20, meble

- |   |  |
|---|--|
| 567. Szajewicz M., Południowa 58, meble                     | 584. Traube W., Piotrkowska 42, meble  |
| 568. Sonnenberg A., Przejazd 66, meble                      | 585. Tygier M., Piotrkowska 117, meble   |
| 569. Szpigler A., Przejazd Nr. 55, maszyna do szycia, szafa | 586. Ulbrich K., Andrzeja 54, meble  |
| 570. Specht H., Przejazd 48, meble                          | 587. Wolf J., Cegielniana 29, meble  |
| 571. Stefańska J., Przejazd 55, meble                       | 588. Wolczyk M., Południowa 90, meble  |
| 572. Sztekmiller J., Nawrot 39, meble, maszyna do szycia    | 589. Wajnbbaum Ch., Południowa 58, meble   |
| 573. Skowroński D., Andrzeja 59, pianino                    | 590. Wruk A., Przejazd 75, meble   |
| 574. Szwarcberg J., Piotrkowska 50, meble                   | 591. Wojtaniak A., Przejazd 55, meble, maszyna do szycia                                       |
| 575. Szpicberg S., Cegielniana 19, kredens                  | 592. Wahlman A., Przejazd 55, maszyna tkacka   |
| 576. Szwalbe B-cia, Piotrkowska 85, kasa do liczenia        | 593. Wiślicki J., Piotrkowska 85, meble  |
| 577. Soczyński L., Piotrkowska 81, meble                    | 594. Wolański M., Piotrkowska 56, meble  |
| 578. Szaks H., Piotrkowska 67, szafa                        | 595. Wolman I., Piotrkowska 122, zabawki   |
| 579. Skurka E., Piotrkowska 66, maszyna do krajania papieru | 596. Weller D., Piotrkowska 150, szafa, maszyna do szycia                                      |
| 580. Tuchszerer J., Cegielniana 65, meble                   | 597. Zec S., Cegielniana 2, maszyna do szycia, 100 szt. czapek                                 |
| 581. Tasiemka J., Narutowicza 21, meble, maszyna do szycia  | 598. Ziegler F., Przejazd 102, maszyna do pisania, kasa ogniotrwała, 5 kg. emalii do malowania |
| 582. Tabakman M., Andrzeja 22, meble                        | 599. Zjedn. Brow. Warsz. „Haberbusch i Schiele“, Przejazd 75, 2 wozy                           |
| 583. Tenenblum A., Piotrkowska 50, 900 sztuk książek        | 400. Znamirowski Ch., Piotrkowska 59, kredens  |
|   | 401. Zand F., Piotrkowska 81, meble  |

**W DN. 26 LUTEGO 1952 R. MIĘDZY GODZ. 9 RANO a 4 PO POŁUDNIU:**

**Podatek od nieruchomości, placów budowlanych i umów:**

- |   |  |
|---|--|
| 402. Dąbrowska W., Podgórska 55, maszyna do szycia                            | 406. Lipszyc A., Radwańska 9, pianino, meble             |
| 405. Fietz E., Rzgowska 61, maszyna do szycia                                 | 407. Pelka J., Batorego 9, maszyna do szycia, kredens    |
| 404. Gier G., Żelazna 17, maszyna do pisania, radjo, maszyna do szycia, meble | 408. Wypych N., Piękna 5, meble                          |
| 405. Grzelczak W., Rokicińska 84, meble                                       | 409. Wenske i Sztencel, Dąbrowska 65, 20.000 szt. cegiel |

**Opłaty na rzecz Funduszu Bezrobocia:**

- |  |   |
|--|---|
| 410. Dafko, Sp. z o. o., Sienkiewicza 165, meble | 411. Kroening A., Piotrkowska 156, maszyna do pisania, kasa ogniotrwała |
|--|---|

**Opłaty na rzecz Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków:**

- |   |  |
|---|--|
| 412. Bloch H., Piotrkowska 116, 4 krzesła                     | 415. Lesz i Latuszkiewicz, Lipowa 85, maszyna do pisania   |
| 415. Górecki B., Karola 6, maszyna do pisania                 | 416. Sommer A., Gdańska 126, urządzenie biura  |
| 414. Landaua Suke., 28 p. Strzel. Kan. 52, maszyna do pisania | 417. Weigt St. Senatorska 22, kasa ogniotrwała, 5 maszyny do pisania, meble, maszyna do liczenia |

## Zlecenia różne:

- |   |   |
|---|---|
| 418. Fesle St., Rzgowska 56-a, maszyna do szycia, otomana | 419. Kaźmierczak S., Sienkiewicza 69, meble, waga |
|---|---|

## Opłata za prawo jazdy po mieście:

- |                                     |  |
|-------------------------------------|--|
| 420. Klimczak H., Grabowa 29, auto  | 422. Weigt E., Senatorska 22, maszyna do pisania, kasa ogniotrwała |
| 421. Krasuski J., Gołębia 8, lustro |  |

## Podatek od zbytku mieszkaniowego:

425. Michel O., Sienkiewicza 100, meble

## Podatek lokalowy:

- |   |  |
|---|--|
| 424. Balcerzak W., Wólczańska 96, meble                     | 446. Markiewicz Z., Rokicińska 47, szafa                       |
| 425. Brandt H., Piotrkowska 191, pianino                    | 447. Orchowska A., Radwańska 56, meble                         |
| 426. Bileeld Sz., Piotrkowska 182, kredens                  | 448. Pfeffer H., Piotrkowska 147, meble                        |
| 427. Biernat M., Piotrkowska 157, szafa                     | 449. Pladek E., Główna 43, tokarka                             |
| 428. Friedrich E., Piotrkowska 200, szafa                   | 450. Przepiórkowski K., Wólczańska 165, meble                  |
| 429. Fast H., Abramowskiego 7, 20 bateryj do radja          | 451. Rubin I., Piotrkowska 145, kredens                        |
| 430. Goldkorn D., Wólczańska 117, meble                     | 452. Przytycka C., Główna 55, meble                            |
| 431. Galewski B., Radwańska 25, meble                       | 453. Smulewicz M., Wólczańska 140, pianino                     |
| 432. Głowacki A., Kresowa 28, meble                         | 454. Sobański J., Sienkiewicza 91, meble                       |
| 433. Goldmine M., Główna 55, maszyna szeweka                | 455. Szwalbe E., Piotrkowska 207, 50 szt. koszul               |
| 434. Hajer R., Radwańska 45, meble                          | 456. Strykowski R., Piotrkowska 132, kredens                   |
| 435. Hartig St., Piotrkowska 234, meble                     | 457. Szmukler A., Główna 47, kredens                           |
| 436. Holcman J., Piotrkowska 199, meble                     | 458. Szykier i Bożechowski. Kilińskiego Nr. 163, 50 szt. desek |
| 437. Jakubowicz J., Radwańska 60, meble                     | 459. Turik M., Główna 56, 10 stolików                          |
| 438. Jaskiewicz A., Radwańska 51, meble                     | 460. Tangerson Ch., Główna 59, meble                           |
| 439. Kurcweg T., Radwańska 44, szafa                        | 461. Werm A., Wólczańska 167, maszyna do szycia                |
| 440. Kurt O. K., Radwańska 19, meble                        | 462. Wihan C., Wólczańska 141, meble                           |
| 441. Kaźmierska R., Radwańska 7, meble, maszyna do szycia   | 463. Wolfson J., Sienkiewicza 95, 20 tuz. mydła                |
| 442. Kaczka M., Piotrkowska 238, 12 szt. garniturów męskich | 464. Wiśniewski C., Radwańska 47, meble                        |
| 443. Kalinowski K., Piotrkowska 199, meble                  | 465. Wojdyśławski L., Piotrkowska 218, meble                   |
| 444. Lipszyc A., Radwańska 9, meble                         | 466. Zerndt G., Sienkiewicza 74, maszyna do robienia trykotów  |
| 445. Mozelsio M., Piotrkowska 182, artykuły spożywcze       | 466. Lapp R., Piotrkowska 137, kredens                         |
|   | 468. Zajfert L., Główna 59, kredens.                           |